

Пріоритетні напрямки реформування кримінальної юстиції України: бачення адвокатів

Результати всеукраїнського опитування адвокатів

Київ 2014

Застереження: Думки та твердження, зроблені в цьому документі, належать адвокатам-респондентам, що взяли участь в опитуванні. Вони не погоджені з та не обов'язково відображають офіційну позицію Національної асоціації адвокатів України, Асоціації адвокатів України, Координаційного центру з надання правової допомоги, Грамадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу».

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
ЮБ'ЄДНАННЯ АДВОКАТІВ,
ЯКІ НАДАЮТЬ
БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ»

Це опитування проводилося за фінансової підтримки Європейського Союзу
в рамках Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні»

Пріоритетні напрямки реформування кримінальної юстиції України: бачення адвокатів

Результати всеукраїнського опитування адвокатів

Київ, листопад 2014

Застереження: Думки та твердження, зроблені в цьому документі, належать адвокатам-респондентам, що взяли участь в опитуванні. Вони не погоджені з та не обов'язково відображають офіційну позицію Національної асоціації адвокатів України, Асоціації адвокатів України, Координаційного центру з надання правової допомоги, Громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу».

ЗМІСТ

Методологія	3
<i>Розділ 1. Загальна оцінка адвокатами процесу реформ кримінальної юстиції</i>	4
<i>Розділ 2. Неупередженість та підзвітність судової системи</i>	5
<i>Розділ 3. Змагальність та рівність сторін</i>	8
<i>Розділ 4. Захист статусу і роботи адвокатів</i>	12
<i>Розділ 5. Публічність і прозорість судочинства</i>	15
<i>Розділ 6. Підвищення кваліфікації учасників кримінального провадження</i>	18
ВИСНОВКИ	22
<i>ДОДАТОК. Розподіл відповідей на запитання дослідження</i>	23

Методологія

Опитування адвокатів з питань реформування кримінальної юстиції України проводилося Проектом ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» за підтримки Національної асоціації адвокатів України, Асоціації адвокатів України, Координаційного центру з надання правової допомоги, Громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу».

Мета опитування — з'ясувати думки та позиції адвокатів, які практикують у сфері кримінального права та процесу щодо наявних проблем системи кримінального правосуддя.

Інформація, зібрана в рамках даного дослідження слугуватиме основою для напрацювання рекомендацій по реформуванню системи кримінальної юстиції в цілому та розробки Стратегії реформи у сфері юстиції України на 2015–2019р.

Збір даних проходив протягом серпня-жовтня 2014 року. Метод збору даних — індивідуальне самозаповнення анкет адвокатами. Методичне забезпечення дослідження здійснював Київський міжнародний інститут соціології.

Усього в опитуванні взяли участь 195 адвокатів із усіх областей України (без АР Крим).

Характеристики опитаних:

77% опитаних працюють у великих (100 000+) містах.

60% — чоловіки і 40% жінки, від 25 до 67 років (середній вік 38 років).

41% є виключно приватними адвокатами, 28% є адвокатами безоплатної вторинної допомоги, і ще 31% поєднують ці активності.

Половина опитаних мають стаж адвокатської діяльності 5 років і більше, а досвід роботи у сфері кримінального права і процесу в середньому складає 9 років.

Загальна оцінка адвокатами процесу реформ кримінальної юстиції

Концепція реформування кримінальної юстиції України, затверджена 2008 року, постулює необхідність «реформування системи кримінальної юстиції у напрямі дальшої демократизації, гуманізації, посилення захисту прав і свобод людини відповідно до вимог міжнародних правових актів і зобов'язань нашої держави перед європейським та світовим співтовариством». Важливим кроком у реформуванні кримінальної юстиції стало прийняття у 2013 році нового Кримінального процесуального кодексу, проте процес реформування ще далекий від завершення.

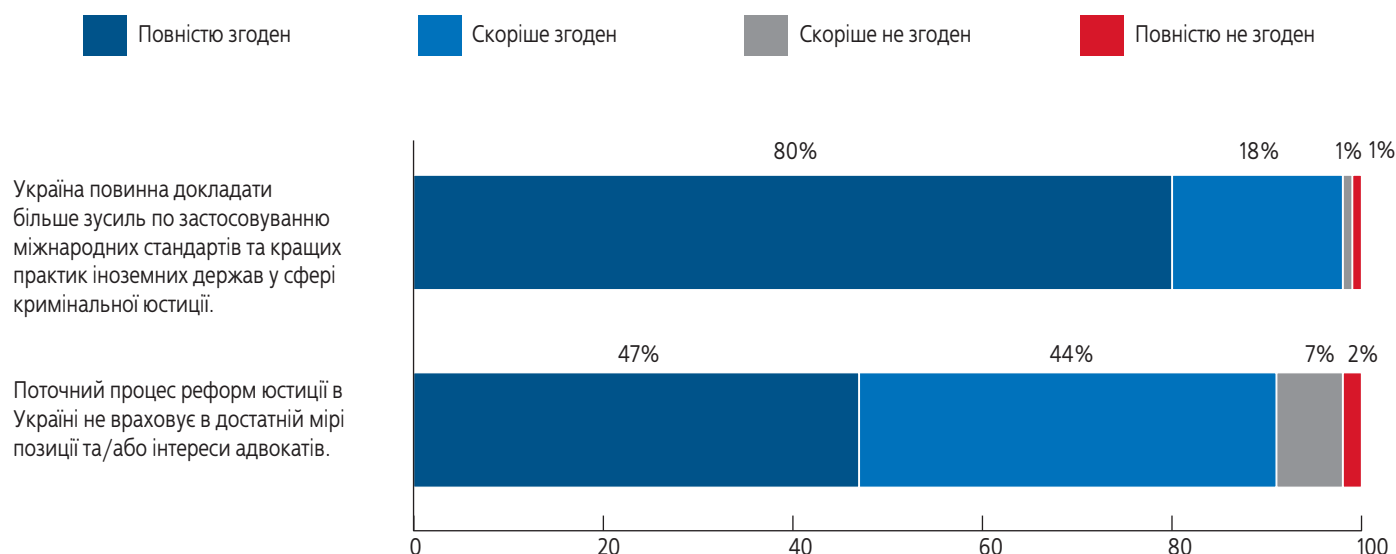
Як оцінюють процес реформ юстиції адвокати, які практикують у сфері кримінального права та процесу?

Як показують результати опитування, у більшості (91%) адвокати вважають, що поточний процес реформ юстиції в Україні не враховує в достатній мірі позицію та інтереси сторони захисту. Це частково обумовлене тим, що до сьогодні адвокатська спільнота не має чітко окресленого та офіційно викладеного єдиного бачення бажаних змін та відповідних заходів, необхідних для впровадження реформ з питань пов'язаних із веденням кримінальних справ, створенням більш змагальної системи в кримінальному судочинстві, забезпечення рівності сторін та справедливої судового розгляду загалом, тощо. Проведене опитування має на меті виправити цю ситуацію, і допомогти окреслити та донести позицію адвокатської спільноти іншим учасникам процесу та відповідальним інституціям, а також налагодити процес формування стратегії реформування кримінальної юстиції таким чином, аби останній враховував інтереси та позиції усіх сторін та учасників процесу.

Іншим акцентом, на якому слід зосередитися в процесі реформування кримінальної юстиції, є застосування міжнародних стандартів і практик: на думку абсолютної більшості (98%) адвокатів, Україна повинна докладати більше зусиль по застосовуванню міжнародних стандартів та кращих практик іноземних держав у сфері кримінальної юстиції.

Діаграма 1.1.

Оцінка адвокатами перебігу реформування юстиції

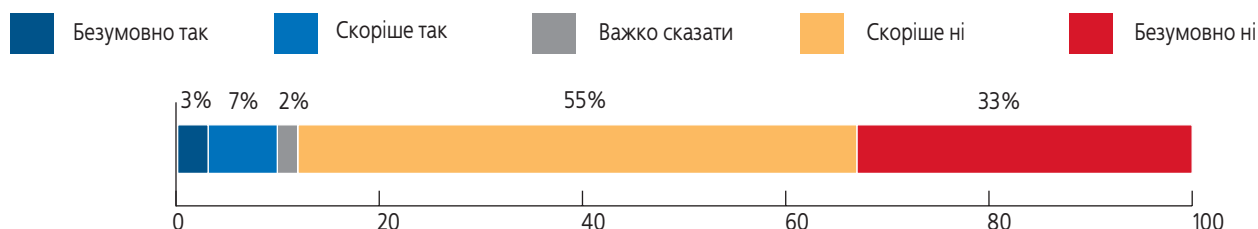

Неупередженість та підзвітність судової системи

Абсолютна більшість (88%) опитаних адвокатів вважають, що судді не завжди дотримуються принципу неупередженості під час судового розгляду, у тому числі під час винесення судових рішень та у ставленні до підсудних та захисників. Лише 10% опитаних вважають, що судді у більшості випадків діють неупереджено і справедливо.

Діаграма 2.1.

Чи реалізується суддями повною мірою принцип неупередженості під час судового розгляду, у тому числі під час винесення судових рішень та у ставленні до підсудних та захисників?

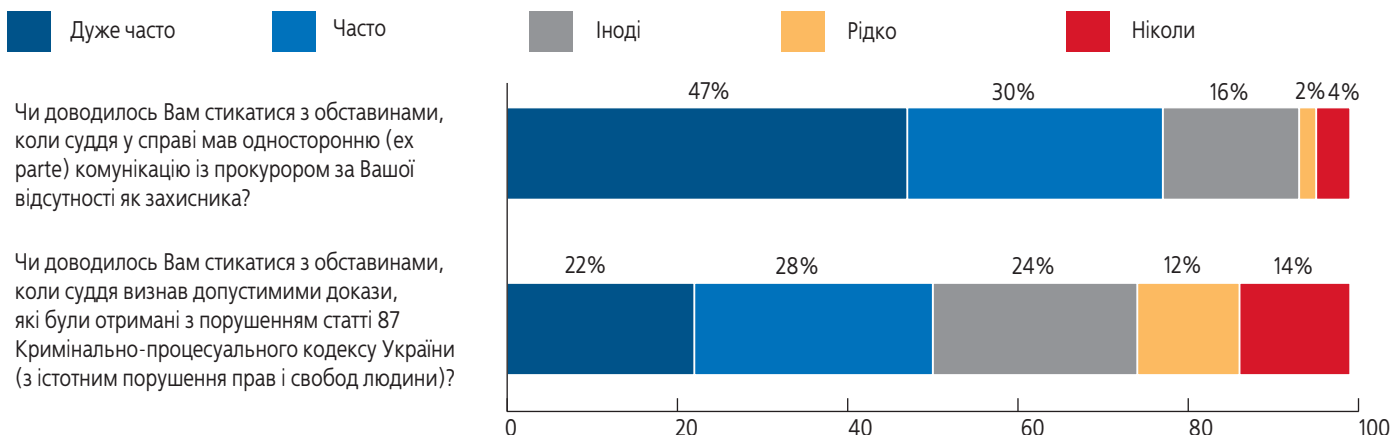
Як показують результати опитування, адвокати у своїй практиці часто стикаються із проявами суддівської упередженості та «обвинувальним» ухилом судочинства.

За словами опитаних, значна частина суддів схильні приймати до розгляду незаконно отримані докази чи свідчення, якщо вони вигідні стороні обвинувачення. Половина (50%) опитаних зазначили, що вони часто стикалися із випадками, коли суддя визнав допустимими докази, які були отримані з порушенням статті 87 Кримінально-процесуального кодексу України (з істотним порушенням прав і свобод людини).

Поширеними є практики співпраці між суддями та прокурором: три чверті (76%) опитаних повідомили, що вони часто або дуже часто стикалися з обставинами, коли суддя у справі мав односторонню комунікацію із прокурором за їхньої відсутності як захисника. На думку значної частини адвокатів, саме позапроцесуальне спілкування прокурора і судді є однією з найбільш проблемних неформальних практик, що перешкоджають здійсненню належного захисту.

Діаграма 2.2.

Випадки порушення суддями принципів неупередженості

За словами адвокатів, однією з найбільш вагомих причин, чому судді часто бувають необ'єктивними і підтримують сторону обвинувачення, є притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності за винесення виправдувальних вироків. Майже 96% опитаних вважають таку практику хибною і вважають, що винесення виправдувального вироку не повинне слугувати підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Окрім цього, для забезпечення суддівської об'єктивності беззаперечно важливим є дотримання суддями законів та етичних норм поведінки: практично усі опитані адвокати (99%) погодилися із твердженням, що судді повинні дотримуватися вимог кримінально-процесуального законодавства та правил етичної поведінки щодо взаємовідносин із усіма учасниками процесу як у самому суді, так і за його межами.

Щодо інших аспектів забезпечення об'єктивності судового процесу, адвокати хотіли би мати рівні права і можливості зі стороною обвинувачення. За результатами опитування, 94% адвокатів хотіли би, щоб судді докладали більше зусиль для забезпечення того, щоб захисники, у порівнянні зі стороною обвинувачення, мали повний і рівний доступ до матеріалів кримінального провадження, необхідного для підготовки захисту. Близько 93% вважають, що судді повинні докласти більше зусиль для забезпечення того, щоб захисники мали більше часу для підготовки захисту.

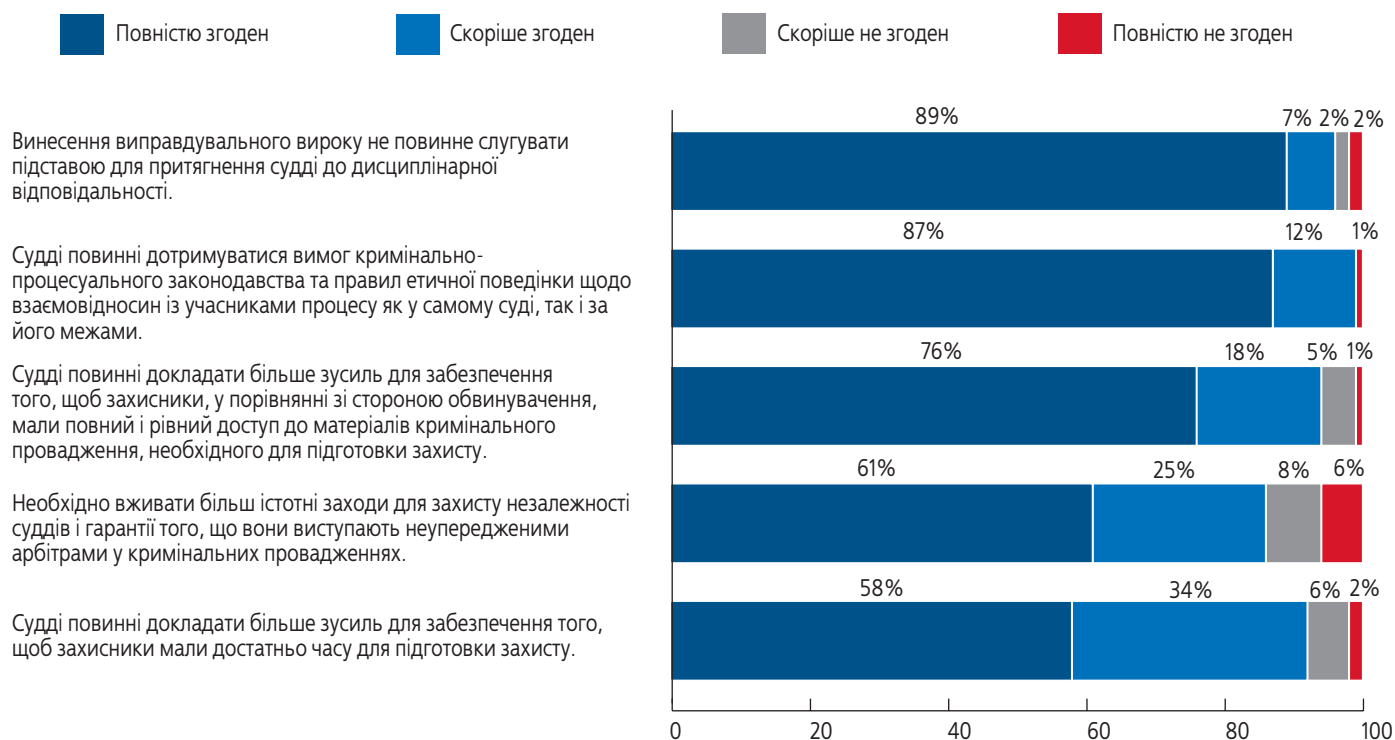
Також більшість адвокатів (87%) погодилися, що необхідно вживати більш істотні заходи для захисту незалежності суддів.

До інших заходів задля сприяння неупередженості правосуддя адвокати віднесли наступне: скасування довічного призначення суддів та запровадження виборності суддів громадою, впровадження повноцінного суду присяжних, забезпечення відкритості судового процесу та фіксації судового процесу технічними засобами, впровадження законодавчих механізмів відповідальності суддів за порушення, періодичне незалежне тестування і атестація суддів, гідне матеріальне забезпечення суддів.

Отож, за оцінками адвокатів, для забезпечення неупередженості та підзвітності суддів необхідні як законодавчі зміни щодо наявних формальних практик (як, наприклад, відміна покарань для слідчого, прокурора, суддів за виправдувальні вирoki, забезпечення більшої рівності сторін), так і викорінення «неформальних практик», більш суворе дотримання законів та загально етичних норм поведінки.

Діаграма 2.3.

Заходи для забезпечення неупередженості та підзвітності суддів

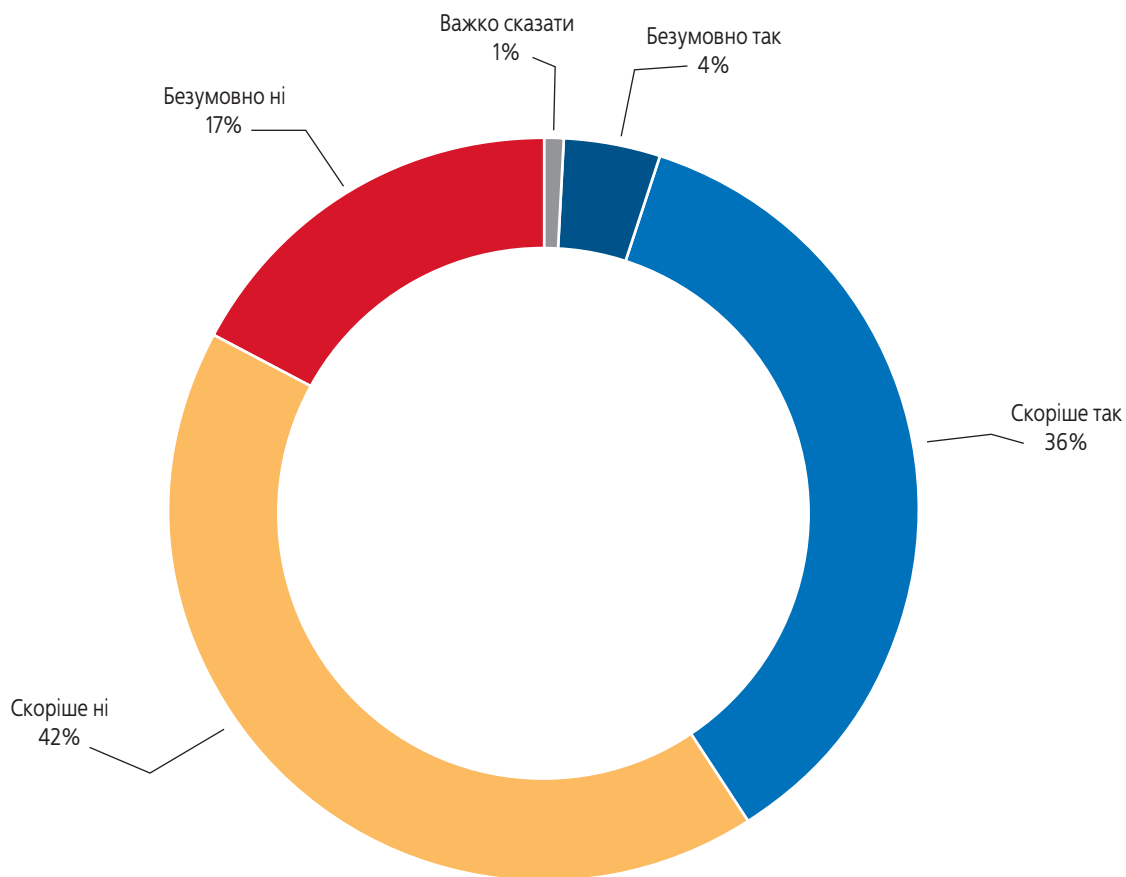

Змагальність та рівність сторін

Однією з базових умов справедливого судочинства є рівність сторін обвинувачення та захисту. Оцінюючи Кримінально-процесуальний кодекс 2012 року, 59% адвокатів зазначили, що в ньому було недостатньо зроблено у напрямку створення змагального процесу, рівності сторін обвинувачення і захисту, та забезпечення права на справедливий судовий розгляд, тобто ці аспекти потребують подальшого доопрацювання.

Діаграма 3.1.

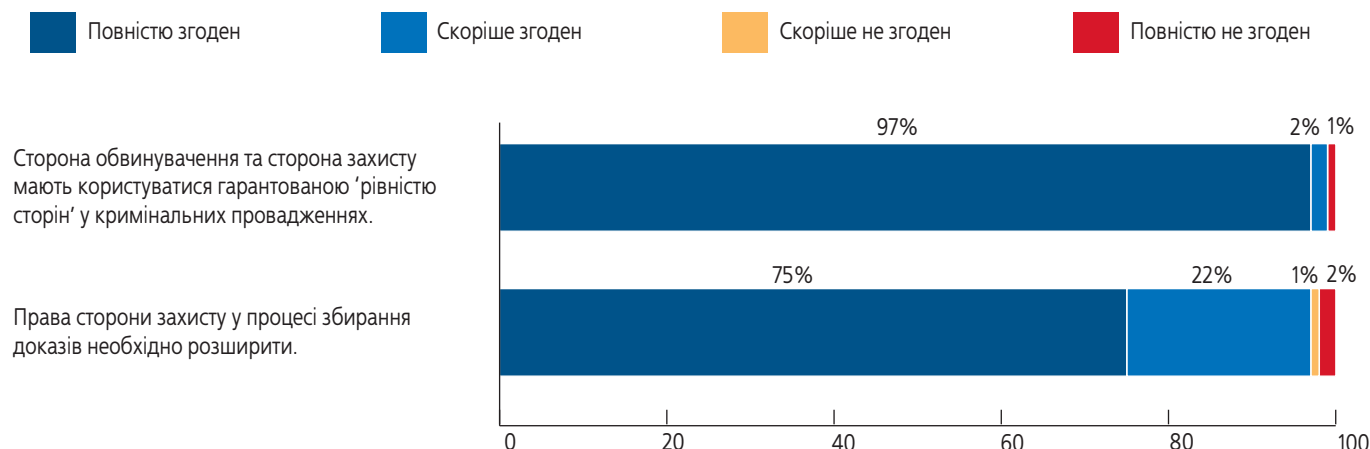
Чи вважаєте ви, що в новому Кримінально-процесуальному кодексі достатньо зроблено в напрямку створення змагального процесу, рівності сторін обвинувачення та захисту та забезпечення права на справедливий судовий розгляд?

Абсолютна більшість адвокатів (99%) погоджуються із тим, що сторона обвинувачення і сторона захисту мають користуватися гарантованою «рівністю сторін» у кримінальному провадженні. Разом із тим, практично усі (97%) опитані адвокати зазначали, що наразі сторона захисту, порівняно зі стороною обвинувачення, має значно вужчі права для здійснення своїх задач, і права сторони захисту у питанні збирання доказів необхідно розширити.

Діаграма 3.2.

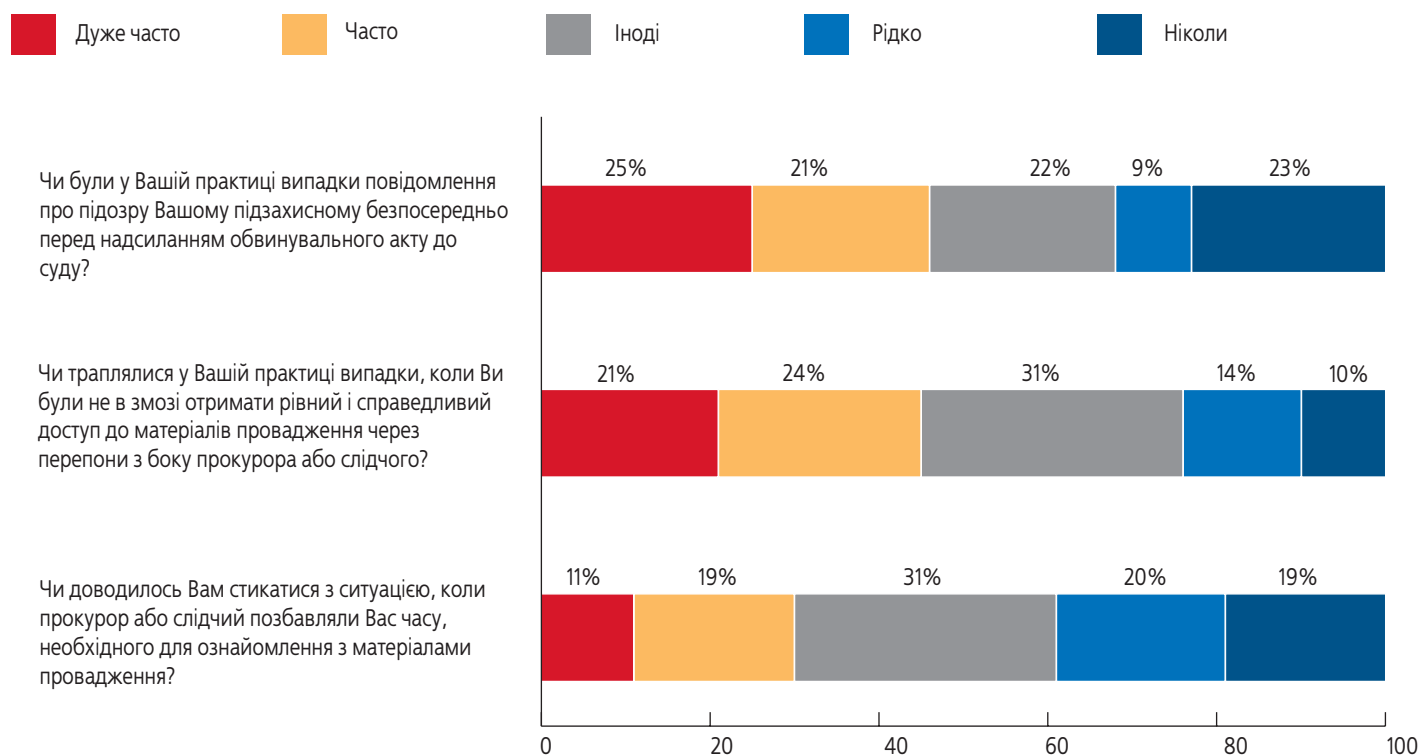
Забезпечення рівності сторін

За результатами опитування, майже дві третини (67%) адвокатів у своїй практиці часто мають справу із тими чи іншими порушеннями їхніх правприздійсненні захисту. Близько 46%адвокатів у своїй практиці часто мали випадки, коли їхньому підзахисному повідомляли про підозру безпосередньо перед надсиланням обвинувачувального акту до суду. Стільки ж (46%)опитаних адвокатів повідомили, що вони часто або дуже часто стикалися із випадками, коли вони були не в змозі отримати рівний і справедливий доступ до матеріалів провадження через перепони з боку прокурора або слідчого. У 30% адвокатів були ситуації, коли прокурор або слідчий позбавляли їх часу, необхідного для ознайомлення з матеріалами провадження.

Діаграма 3.3.

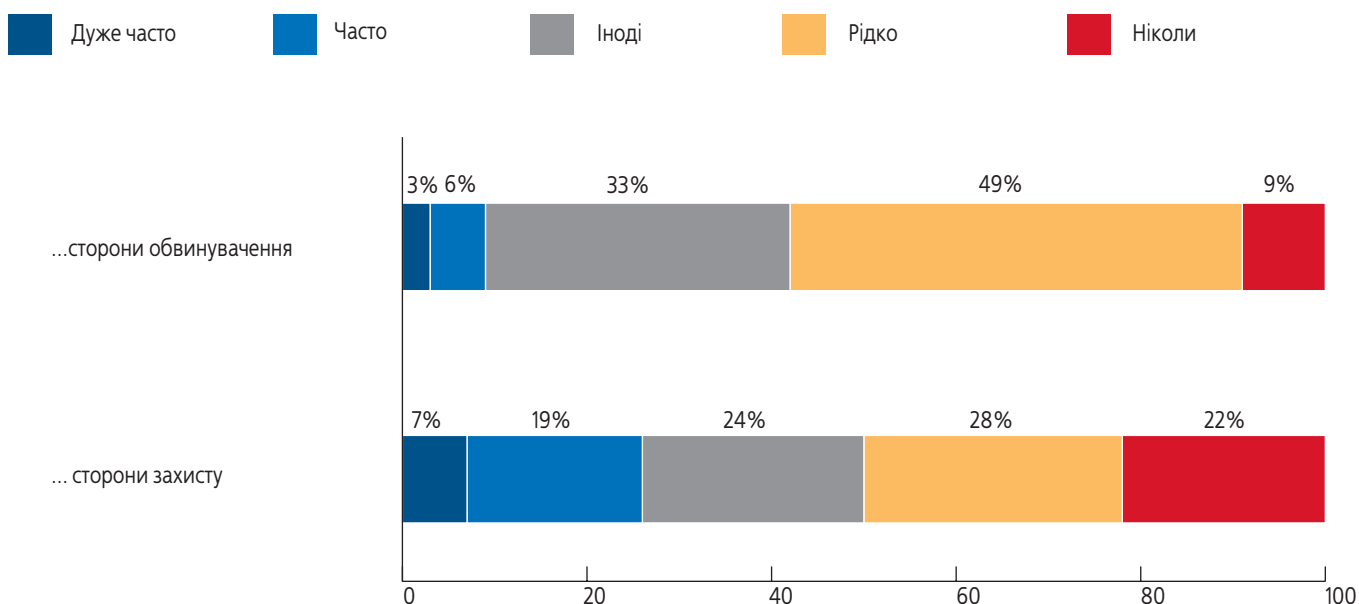
Порушення прав захисту

Одним зі свідчень неоднакового ставлення суддів до сторін обвинувачення та захисту є те, що за клопотанням сторони захисту суд визнає недопустимими докази набагато рідше, ніж за клопотанням сторони обвинувачення. За словами опитаних адвокатів, у 59% суддів рідко або ніколи не визнавали докази недопустимими за їхнім клопотанням, і у 49% — за клопотанням сторони обвинувачення.

Діаграма 3.4.

Як часто докази визнаються недопустимими за клопотанням...

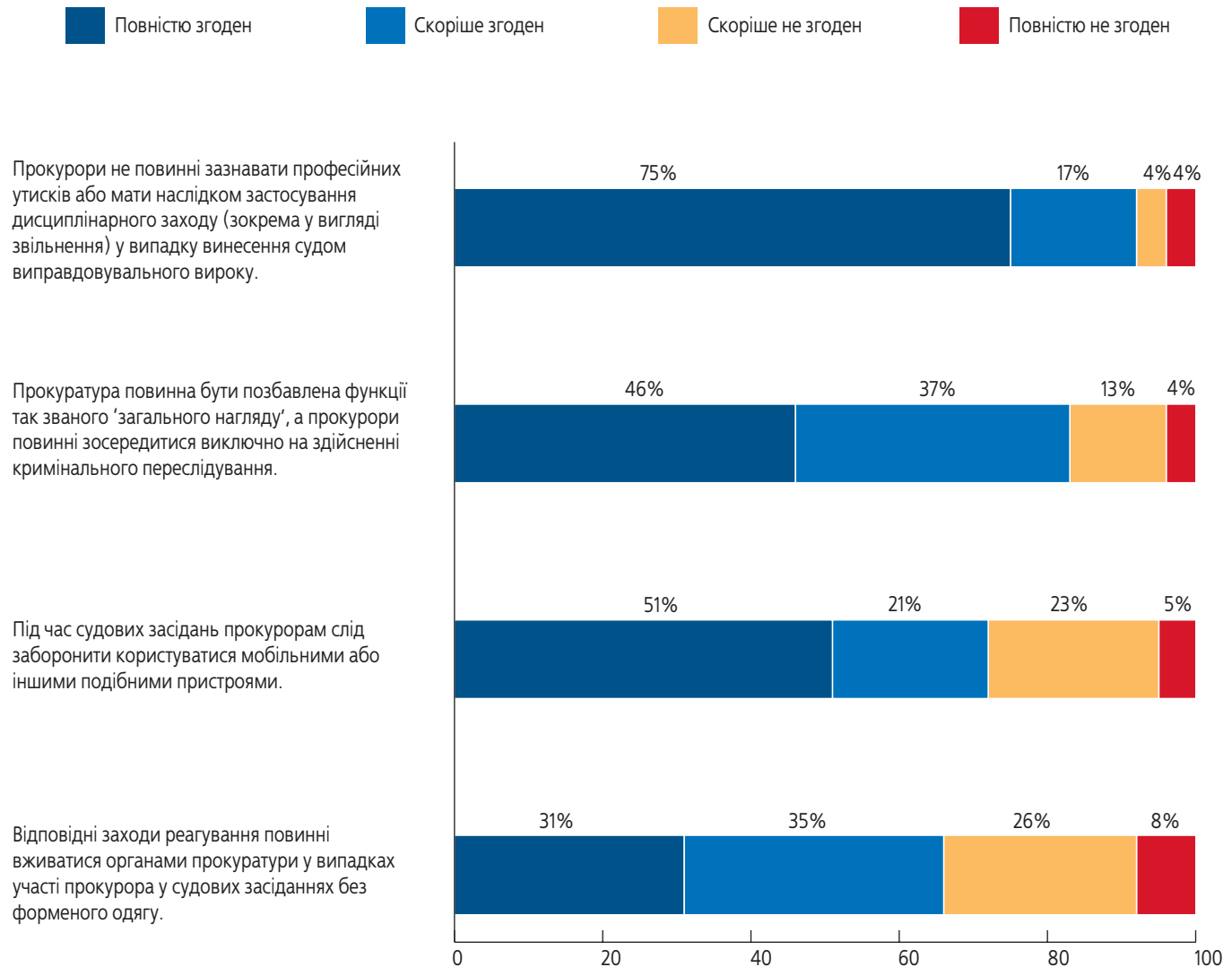

Говорячи про повноваження сторони обвинувачення у кримінальному провадженні, адвокати у абсолютній більшості (92%) погодилися, що прокурори не повинні зазнавати професійних утисків або мати наслідком застосування дисциплінарного заходу (зокрема у вигляді звільнення) у випадку винесення судом виправдувального вироку. Також 83% адвокатів погоджуються із тим, що органи прокуратури повинні бути позбавлені функції так званого «загального нагляду» (що і передбачено в новому Законі України «Про прокуратуру»), а прокурори повинні зосередитися виключно на здійсненні кримінального переслідування.

Що стосується поведінкових аспектів (користування мобільними під час судових засідань, участь прокурора у судових засіданнях без форменого одягу), то адвокати у більшості вважають такі дії небажаними, проте не критичними: 72% опитаних відповіли, що прокурорам слід заборонити користуватися мобільними під час судових засідань (28% — проти такої заборони), і 66% погодилися, що органам прокуратури слід вживати відповідних заходів, якщо прокурор бере участь у судових засіданнях без форменого одягу (34% — проти такої необхідності).

Діаграма 3.5.

Повноваження сторони обвинувачення у кримінальному провадженні

Щоб забезпечити рівність сторін, на думку опитаних, необхідно насамперед позбутися «обвинувачувального» ухилу судочинства: виключити планування статистичних показників в прокуратурі та правоохоронних органах; зобов'язати прокурорів подавати до суду усі зібрані докази, а не лише ті, що на думку останніх підтверджують винуватість особи; заборонити спілкування прокурора з суддею в приміщенні суду. Також важливо виключити будь які фактори тиску прокурорів вищої ланки на підлеглих прокурорів з приводу прийняття рішень в кримінальних провадженнях, та зменшити навантаження на одного прокурора. Окрім цього, адвокати наголошують на необхідності застосування практики Європейського суду з прав людини, та розширенні прав сторони захисту.

Захист статусу і роботи адвокатів

За словами опитаних, одним із пріоритетних напрямків реформування кримінальної юстиції в Україні має бути захист статусу і роботи адвокатів.

Найбільш актуальною вимогою сторони захисту є відкритий доступ до інформації про кримінальні провадження: 98% респондентів дослідження погодилися із тим, що адвокати повинні мати такий самий доступ до інформації про кримінальні провадження (база даних Єдиного реєстру досудових розслідувань), як прокурори і слідчі.

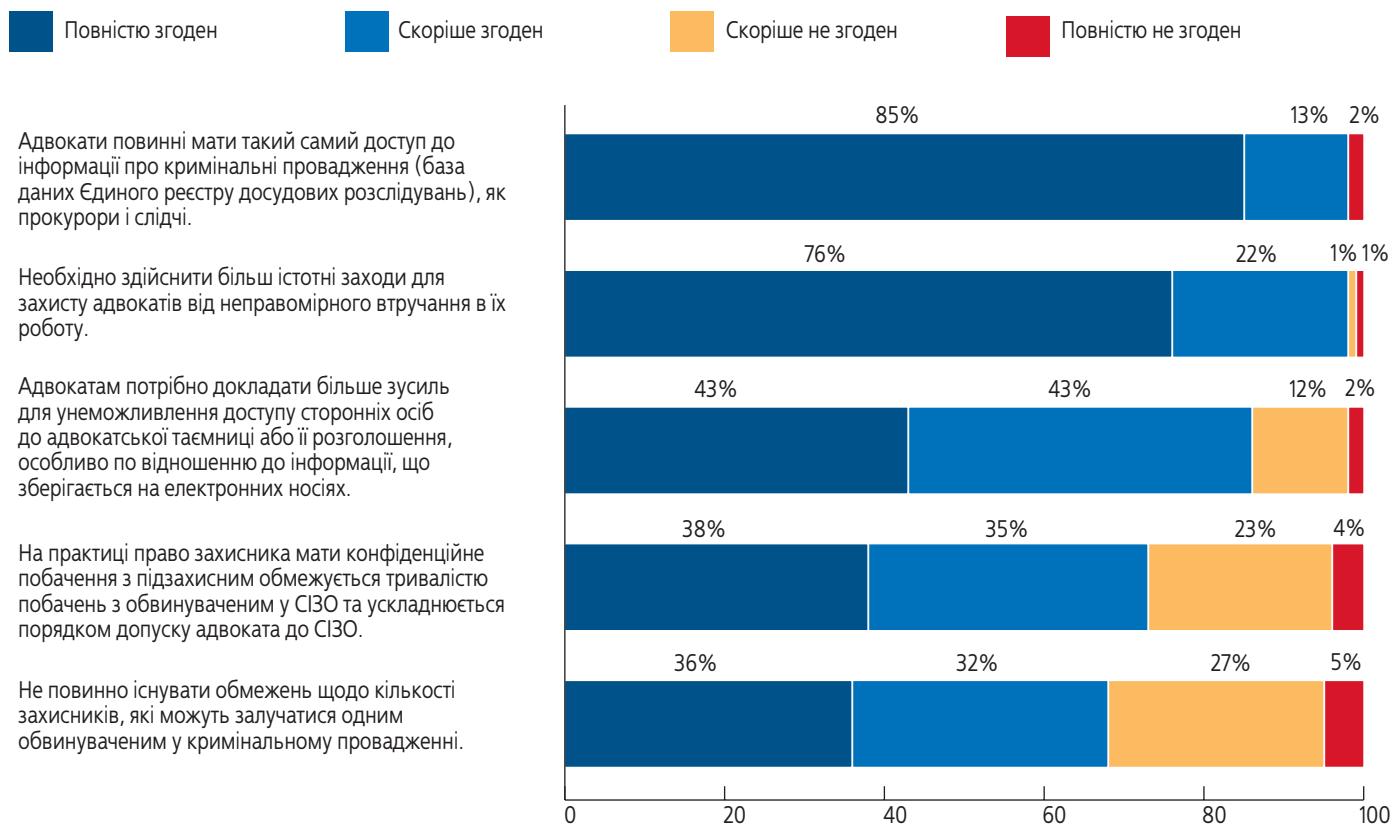
Наступною за актуальністю є необхідність здійснити більш істотні заходи для захисту адвокатів від неправомірного втручання в їх роботу (підтримують 98%, із них 76% — повністю, 22% — частково).

Зі своєї сторони, адвокати у абсолютній більшості (43% — повністю, 44% — скоріше) погоджуються, що їм самим слід докладати більше зусиль для унеможливлення доступу сторонніх осіб до адвокатської таємниці або її розголошення, особливо по відношенню до інформації, що зберігається на електронних носіях.

Іншими аспектами, що на думку адвокатів можуть покращити роботу сторони захисту, є створення кращих можливостей для конфіденційних побачень між адвокатом та обвинуваченим. За результатами опитування, 73% адвокатів (38% — повністю, 35% — скоріше) погодилися, що на практиці право обвинуваченого мати конфіденційне побачення з своїм захисником обмежується тривалістю побачень та ускладнюється порядком допуску адвоката до СІЗО. Близько 68% адвокатів вважають, що не повинно існувати обмежень щодо кількості захисників, які можуть залучатися одним обвинуваченим у кримінальному провадженні.

Діаграма 4.1.

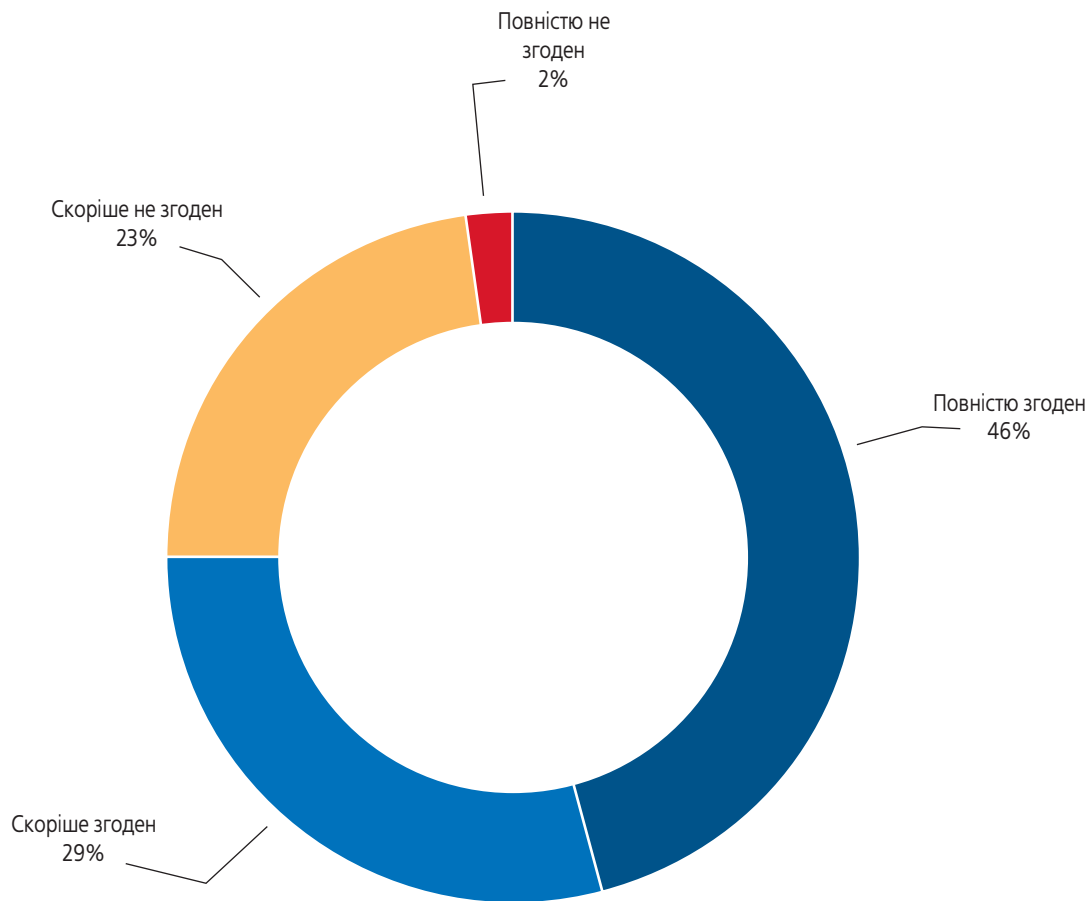
Пріоритети захисту статусу і роботи адвокатів

Адвокати у більшості не відчувають проблем із визнанням їхніх спеціальних професійних прав у різних регіонах України: 46% опитаних повністю, і 29% скоріше погоджуються із тим, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат наділений спеціальними професійними правами, які визнаються на всій території України. Проте чверть адвокатів (25%) відчувають проблеми із визнанням їхніх прав на території України.

Діаграма 4.2.

Під час здійснення адвокатської діяльності адвокат наділений спеціальними професійними правами, які визначаються на всій території України

На думку опитаних, найбільш важливими заходами, необхідними для захисту статусу і роботи адвокатів, є:

- Посилення гарантії безпеки для адвокатів: право носити зброю, недоторканість, облаштування кімнат для конфіденційного спілкування з клієнтом, вдосконалення захисту від кримінального переслідування;
- Захист адвокатів: захист адвокатської таємниці, не допущення прослуховування телефонних зв'язків, заборона негласних слідчих дій щодо адвоката;
- Соціальний захист адвокатів: адвокати в порівнянні з іншими учасниками процесу, не мають оплачуваних відпусток, лікарняних; захищеність при виході на пенсію;
- Статус адвоката: визнання адвоката повноцінним і необхідним учасником процесу на рівні законодавства та на практиці;
- Невтручання в професійну діяльність адвоката з боку будь яких контролюючих органів держави, прозора і сприятлива система оподаткування діяльності самозайнятих осіб.

Публічність і прозорість судочинства

Як підтверджують результати дослідження, адвокати значною мірою підтримують ідеї відкритості судового процесу, доступу громадськості та журналістів до судових засідань та фіксацію судового процесу технічними засобами.

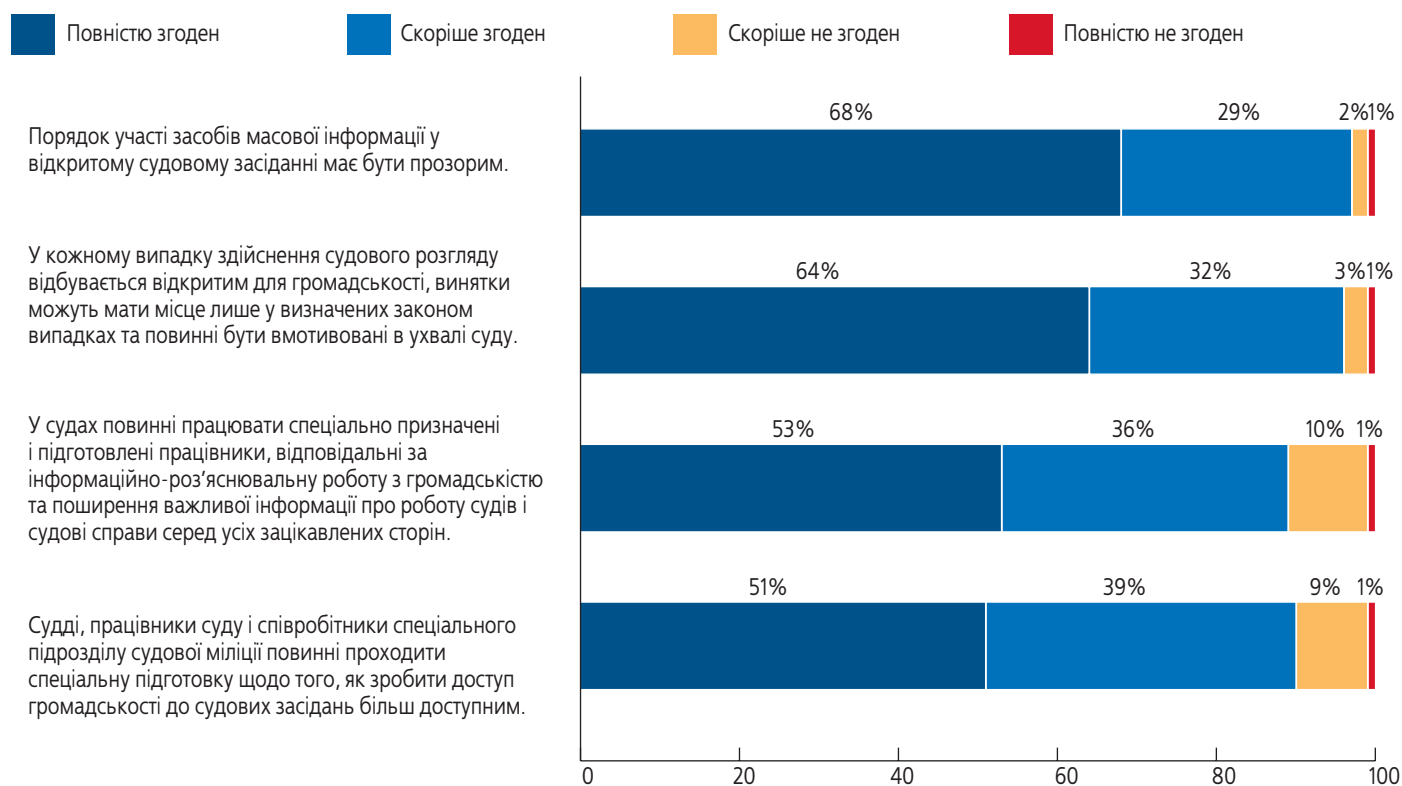
Практично усі опитані адвокати (97%) погоджуються, що журналісти повинні мати доступ до судових засідань, а порядок участі засобів масової інформації у відкритому судовому засіданні має бути прозорим.

Окрім цього, майже 96% опитаних адвокатів вважають, що здійснення судового розгляду має відбуватися відкрито для громадськості, а винятки можуть мати місце лише у визначених законом випадках та повинні бути вмотивовані в ухвалі суду.

Думку, що у судах повинні працювати спеціально призначені і підготовлені працівники, відповідальні за інформаційно-роз'яснювальну роботу з громадськістю та поширення важливої інформації про роботу судів і судові справи серед усіх зацікавлених сторін, повністю підтримують 53%, скоріше підтримують — 36%. Приблизно стільки ж адвокатів висловлюються за те, щоб судді, працівники суду і співробітники спеціального підрозділу судової міліції проходили спеціальну підготовку щодо того, як зробити доступ громадськості до судових засідань більш доступним.

Діаграма 5.1.

Відкритість судових засідань

Респонденти у більшості оцінили як важливі усі запропоновані в дослідженні заходи для підвищення прозорості системи. Найбільш важливим, на думку опитаних, є наявність суворих заходів із забезпечення суддями поваги і дотримання визначеного розкладу справ, призначених до розгляду: це дуже важливо на думку 81% опитаних, скоріше важливо для 17%. Окрім цього, понад 90% опитаних адвокатів вважають, що для підвищення прозорості судочинства важливо: завчасно розміщувати повну та вичерпну інформацію про час

і місце слухань електронними засобами; забезпечити доступність відеозапису судового процесу за відповідним запитом; полегшити доступ громадськості до судових засідань, зокрема облаштувати зали судових засідань достатньої місткості для можливої участі громадськості та розмістити розклад судових засідань перед пунктом пропуску до приміщення суду з метою сприяти легкому доступу громадськості до інформації.

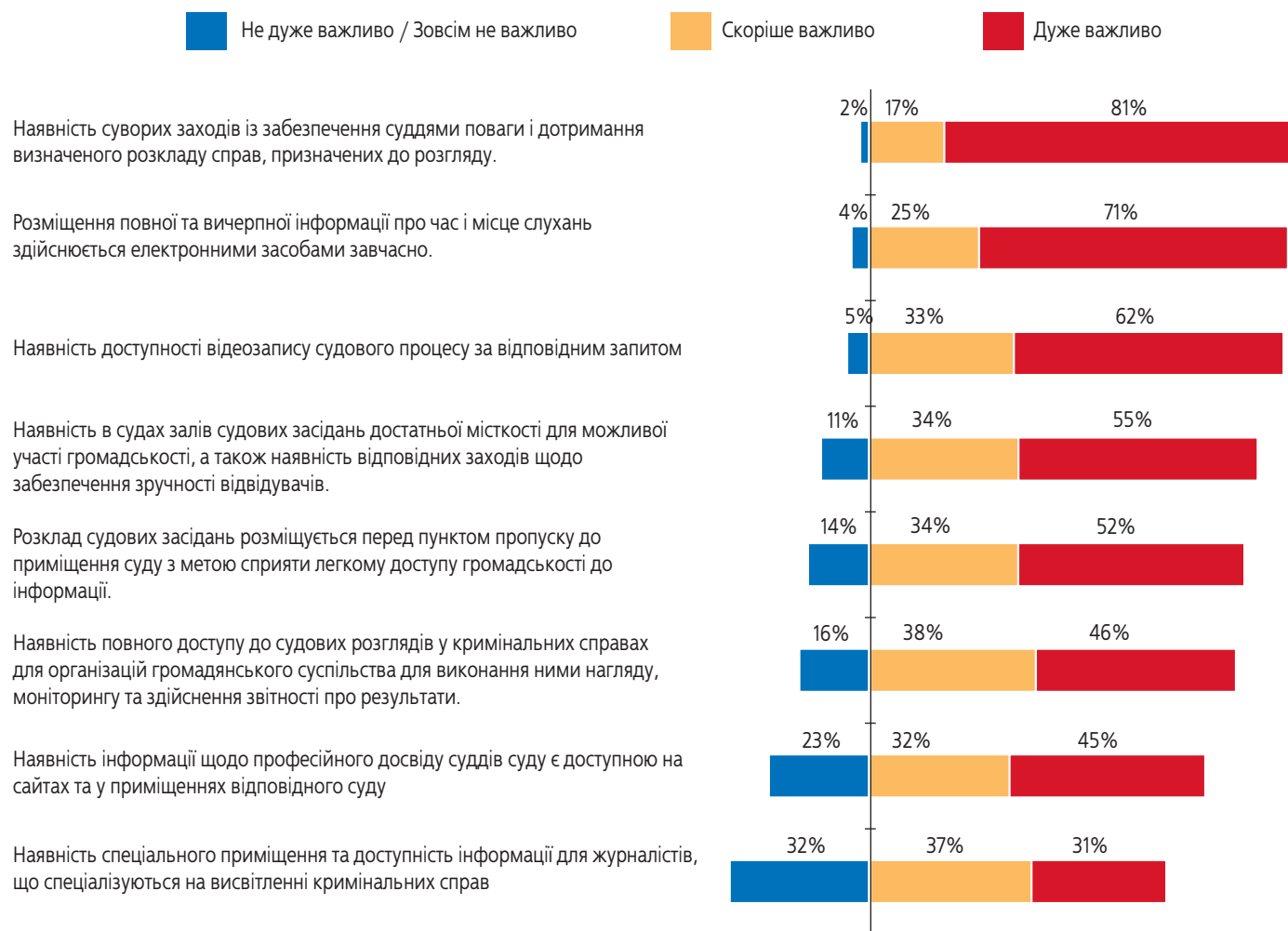
Дещо менше ваги опитані надають можливостям повного доступу до судових засідань у кримінальних справах для організацій громадянського суспільства, проте і цей аспект 84% назвали важливим, 16% — не важливим.

Окрім цього, близько 3/4 (77%) адвокатів назвали важливим розміщення інформації щодо професійного досвіду суддів суду на сайтах та у приміщеннях відповідного суду. На думку 68% опитаних, важливою є наявність спеціального приміщення та доступність інформації для журналістів, що спеціалізуються на висвітленні кримінальних справ.

Серед інших заходів для підвищення прозорості, доступу до інформації, а також доступу громадськості до судових засідань у кримінальних справах, запропонованих самими адвокатами, необхідно виділити наступне: встановлення більш жорсткої відповідальності за необґрунтовану відмову в доступі до інформації та винесення необґрунтованого рішення про здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні; проведення судових засідань виключно у залах судових засідань, а не в кабінетах суддів; завчасне повідомлення про засідання, більш повна інформація на сайті суду, чітке дотримання розкладу розгляду справ; комунікація у формі прес-конференцій з громадськістю і засобами масової інформації.

Діаграма 5.2.

Заходи для підвищення прозорості системи

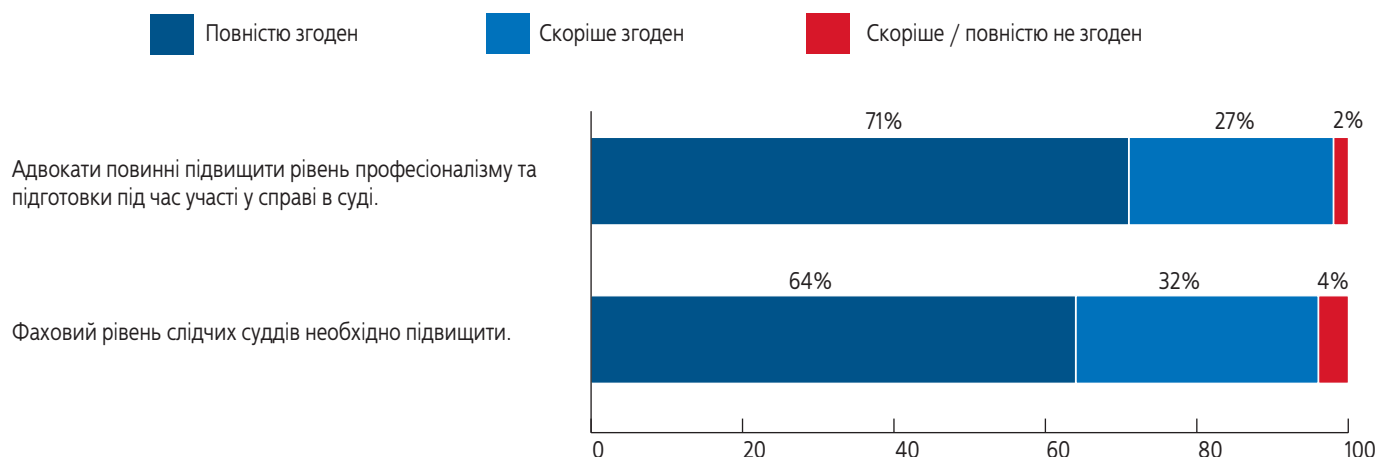

Підвищення кваліфікації учасників кримінального провадження

Адвокати високою мірою усвідомлюють необхідність підвищення фахового рівня учасників процесу: 98% опитаних вважають, що адвокати повинні підвищити рівень професіоналізму та підготовки під час участі у справі в суді, і 96% опитаних вказали на необхідність підвищення фахового рівня слідчих суддів.

Діаграма 6.1.

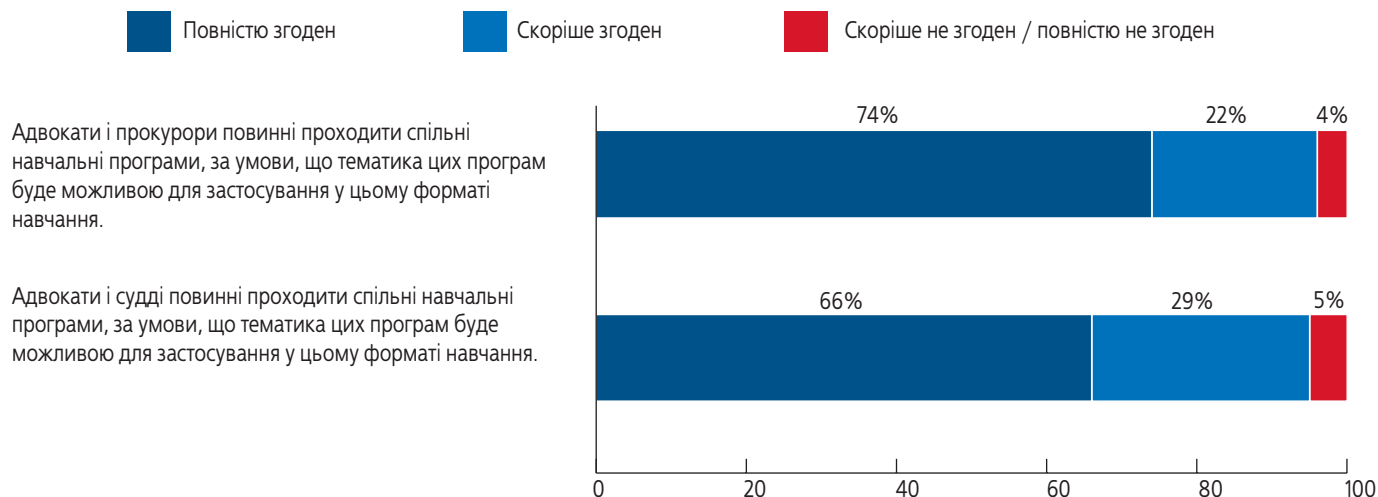
Необхідність підвищення фахового рівня учасників процесу

Опитані підтримують ідею спільних навчань із суддями та прокурорами: 96% адвокатів погоджуються, що адвокати повинні проходити спільні навчання із суддями, 95% — із прокурорами, за умови, що тематика цих програм буде можливою для застосування у цьому форматі навчання.

Діаграма 6.2.

Необхідність спільних навчальних програм для адвокатів та прокурорів, адвокатів та суддів

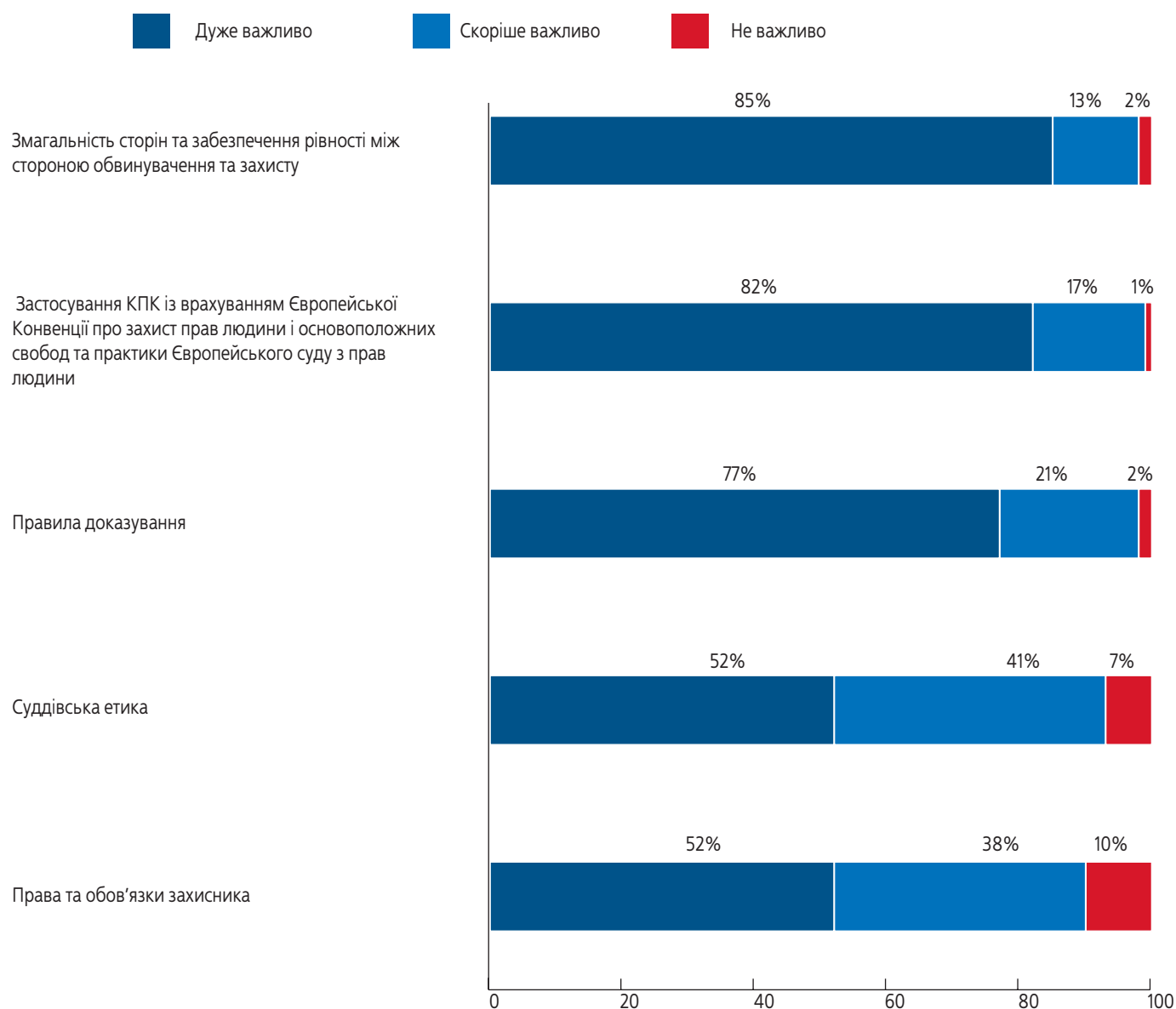
Одним із основних пріоритетів спеціалізованих тренінгів є застосування Кримінального або Кримінально-процесуального кодексу України із врахуванням Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини: 99% опитаних адвокатів вважають цю тему важливою для навчання суддів, 93% зазначили, що це питання потребує підвищення кваліфікації прокурорів, і 16% адвокатів вважають, що мають занижкі знання з цієї теми, а ще 44% — лише задовільні.

Окрім цього, важливими темами для навчання суддів та прокурорів, на думку адвокатів, мають бути питання змагальності сторін та забезпечення рівності між стороною обвинувачення та захисту: 98% назвали цю тему важливою для навчання суддів, і 85% адвокатів вважають, що прокурори мають недостатньо знань із цієї теми.

Загалом, за оцінками адвокатів, існує значна потреба у підвищенні фахового рівня учасників процесу і з таких питань, як правила доказування, суддівська/прокурорська етика, права та обов'язки захисника, деякі питання застосування КПК.

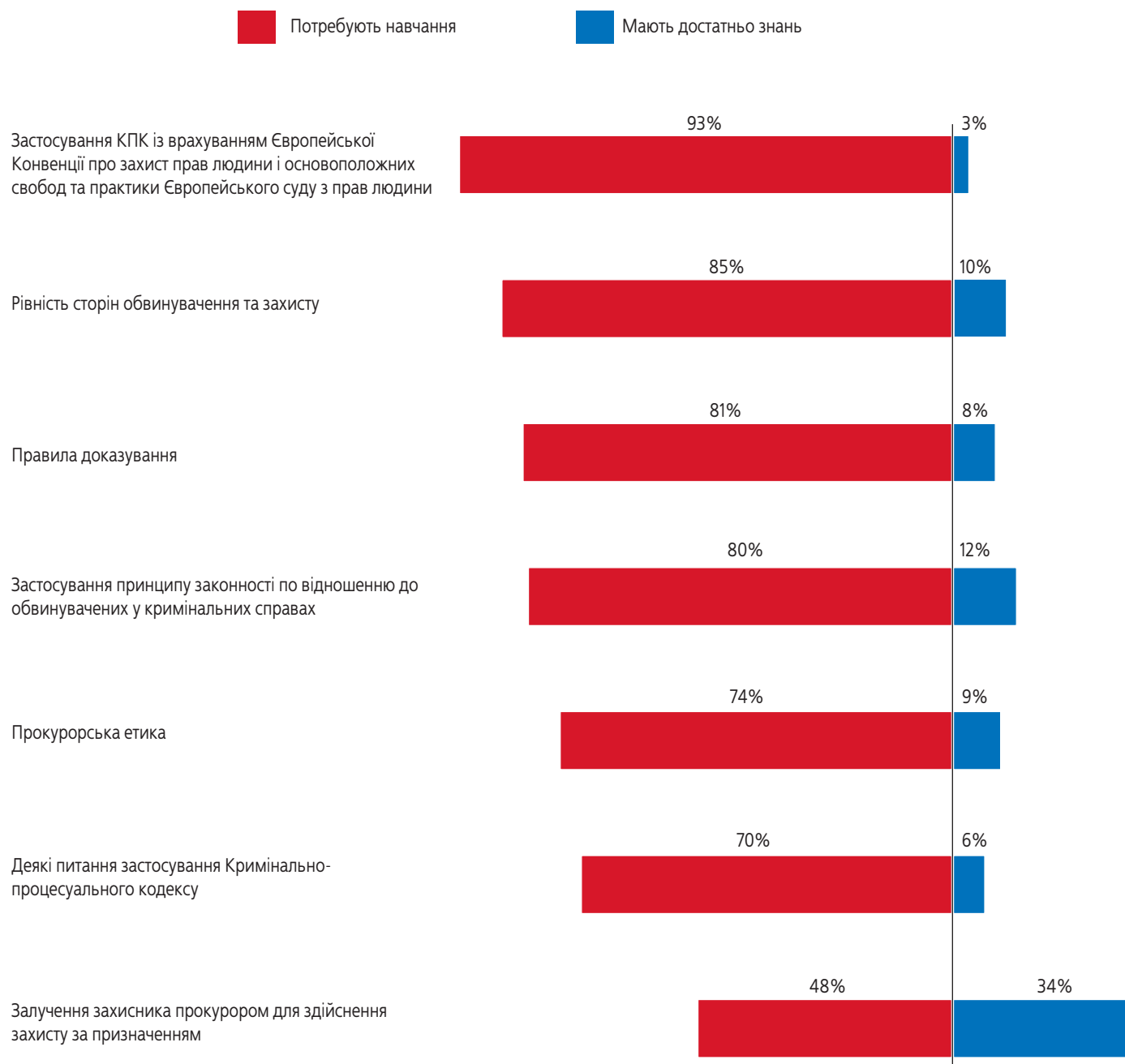
Діаграма 6.3.

Пріоритетна тематика тренінгів із суддями

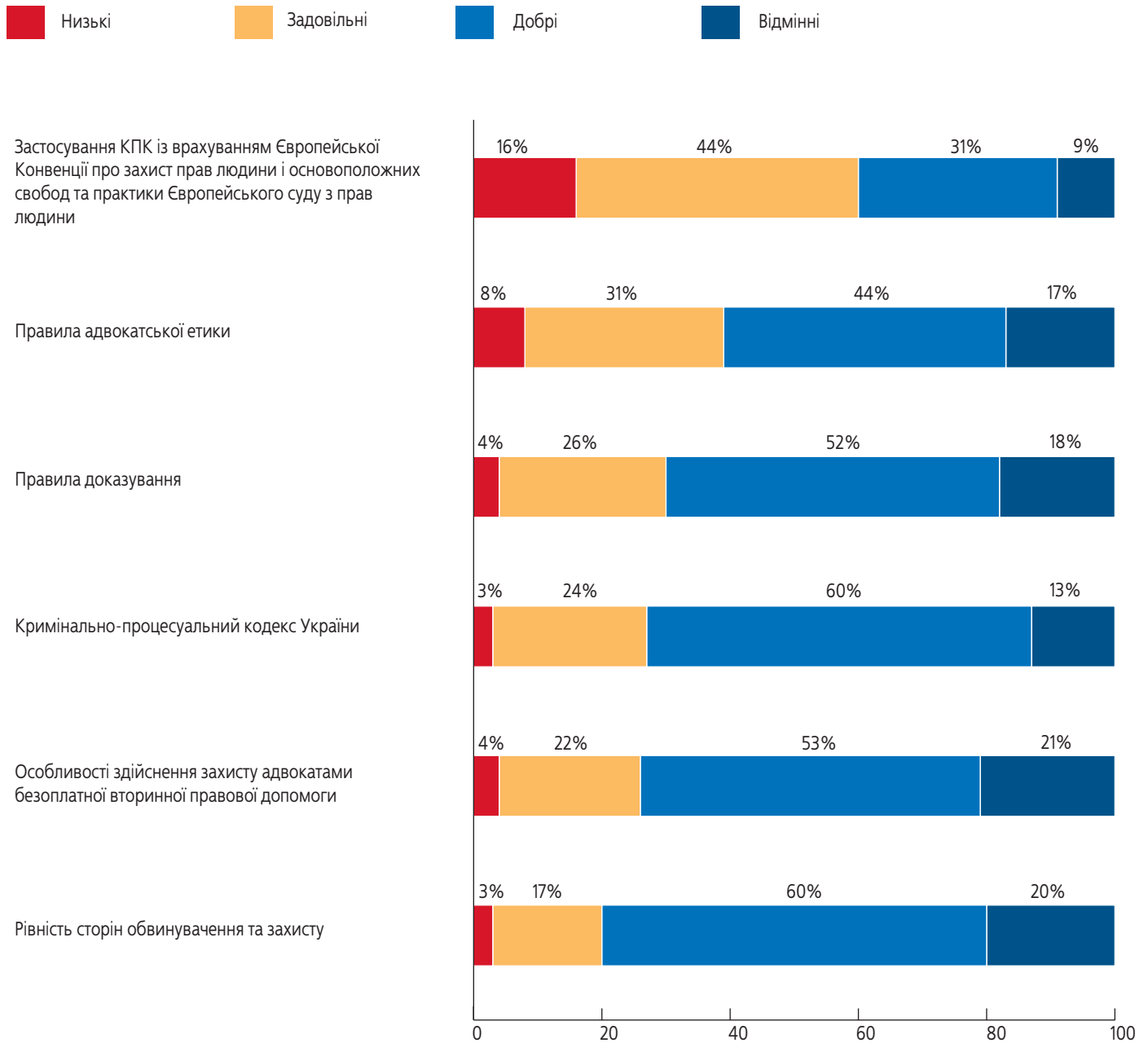
Діаграма 6.4.

Питання, які потребують підвищення кваліфікації прокурорів

Діаграма 6.5.

Рівень знань адвокатів

ВИСНОВКИ

Як засвідчують результати опитування, абсолютна більшість адвокатів переконані, що поточний процес реформ юстиції в Україні не враховує в достатній мірі позицію та інтереси сторони захисту. На думку адвокатів, кримінальне судочинство в Україні наразі носить радше «обвинувачувальний» характер, а адвокати, як захисники не мають достатньо прав для ефективного здійснення захисту підозрюваних, обвинувачуваних. Тож, при реформуванні кримінальної юстиції слід приділити більше уваги таким аспектам як забезпечення неупередженості та підзвітності судової системи, реалізація принципів змагальності та рівності сторін, захист статусу і роботи адвокатів, забезпечення прозорості та публічності судочинства.

За словами опитаних, адвокати у своїй практиці доволі часто стикаються із випадками суддівської необ'єктивності під час судового розгляду та винесення судових рішень. Поширеними є випадки, коли судді приймають до розгляду незаконно отримані докази чи свідчення, якщо вони діють на користь сторони обвинувачення, а також випадки співпраці між суддею та прокурором. На думку адвокатів, необхідними кроками для забезпечення суддівської об'єктивності при розгляді кримінальних справ є скасування покарання для суддів за винесення виправдальних вироків, а також створення ефективних механізмів контролю за тим, щоб судді дотримувалися вимог кримінально-процесуального законодавства та правил етичної поведінки щодо взаємовідносин із усіма учасниками процесу як у самому суді, так і за його межами. Іще однією складовою забезпечення суддівської об'єктивності є громадський контроль: адвокати високою мірою підтримують заходи для розширення і полегшення доступу громадськості та ЗМІ до судових слухань та судових рішень.

Із іншої сторони, необхідно на практиці втілити принципи рівності прав і можливостей сторін обвинувачення і захисту. Результати дослідження засвідчують, що адвокати у абсолютній більшості відчують, що вони мають значно вужчі права, аніж сторона обвинувачення. Найбільш актуальною вимогою сторони захисту є відкритий доступ до інформації про кримінальні провадження: практично усі респонденти дослідження погодилися із тим, що адвокати повинні мати такий самий доступ до інформації про кримінальні провадження (доступ до бази даних Єдиного реєстру досудових розслідувань), як прокурори і слідчі. Наступною за актуальністю є необхідність здійснити більш істотні заходи для захисту адвокатів від неправомірного втручання в їх роботу.

Окрім впровадження змін у сфері кримінальної юстиції, важливо здійснювати навчання усіх учасників кримінального провадження щодо міжнародних стандартів та кращих практик у сфері кримінальної юстиції, застосування Кримінально-процесуального кодексу України із врахуванням Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини, принципів змагальності і прав сторін, питань етики учасників процесу, правил доказування тощо.

ДОДАТОК.

Розподіл відповідей на запитання дослідження

Таблиця 1.

Поточний процес реформ юстиції в Україні не враховує в достатній мірі позиції та/або інтереси адвокатів.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	93	47.9
Скоріше згоден	85	43.8
Скоріше не згоден	13	6.7
Повністю не згоден	3	1.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 2.

Україна повинна докладати більше зусиль по застосовуванню міжнародних стандартів та кращих практик іноземних держав у сфері кримінальної юстиції.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	156	80.4
Скоріше згоден	35	18.0
Скоріше не згоден	2	1.0
Повністю не згоден	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 3.

Необхідно вживати більш істотні заходи для захисту незалежності суддів і гарантії того, що вони виступають неупередженими арбітрами у кримінальних провадженнях.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	119	61.7
Скоріше згоден	48	24.9
Скоріше не згоден	15	7.8
Повністю не згоден	11	5.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 4.

Чи реалізується суддями повною мірою принцип неупередженості під час судового розгляду, у тому числі під час винесення судових рішень та у ставленні до підсудних та захисників?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Безумовно так	5	2.6
Скоріше так	13	6.8
Скоріше ні	107	56.3
Безумовно ні	65	34.2
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	190	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	5	
РАЗОМ	195	

Таблиця 5.

Винесення виправдувального вироку не повинне слугувати підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	174	89.2
Скоріше згоден	13	6.7
Скоріше не згоден	4	2.1
Повністю не згоден	4	2.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	195	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	0	
РАЗОМ	195	

Таблиця 6.

Чи доводилось Вам стикатися з обставинами, коли суддя визнав допустимими докази, які були отримані з порушенням статті 87 Кримінально-процесуального кодексу України (з істотним порушення прав і свобод людини)?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	42	22.0
Часто	54	28.3
Іноді	46	24.1
Рідко	23	12.0
Ніколи	26	13.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 7.

Судді повинні докладати більше зусиль для забезпечення того, щоб захисники мали достатньо часу для підготовки захисту.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	112	57.7
Скоріше згоден	67	34.5
Скоріше не згоден	12	6.2
Повністю не згоден	3	1.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 8.

Судді повинні докладати більше зусиль для забезпечення того, щоб захисники, у порівнянні зі стороною обвинувачення, мали повний і рівний доступ до матеріалів кримінального провадження, необхідного для підготовки захисту.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	148	76.3
Скоріше згоден	34	17.5
Скоріше не згоден	10	5.2
Повністю не згоден	2	1.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 9.

Судді повинні дотримуватися вимог кримінально-процесуального законодавства та правил етичної поведінки щодо взаємовідносин із учасниками процесу як у самому суді, так і за його межами.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	169	87.1
Скоріше згоден	24	12.4
Повністю не згоден	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 10.

Чи доводилось Вам стикатися з обставинами, коли суддя у справі мав односторонню (ex parte) комунікацію із прокурором за Вашої відсутності як захисника?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	89	47.3
Часто	57	30.3
Іноді	30	16.0
Рідко	4	2.1
Ніколи	8	4.3
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	188	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	7	
РАЗОМ	195	

Будь ласка, оцініть важливість проведення тренінгів із суддями по наступних темах. Позначте відповідне значення навпроти кожної теми.

Таблиця 11.

Змагальність сторін та забезпечення рівності між стороною обвинувачення та захисту

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	165	85.1
Скоріше важливо	25	12.9
Не дуже важливо	3	1.5
Зовсім не важливо	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 12.

Суддівська етика

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	97	51.6
Скоріше важливо	77	41.0
Не дуже важливо	13	6.9
Зовсім не важливо	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	188	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	7	
РАЗОМ	195	

Таблиця 13.

Застосування КПК із врахуванням Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	159	82.4
Скоріше важливо	32	16.6
Не дуже важливо	1	0.5
Зовсім не важливо	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 14.

Правила доказування

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	149	76.8
Скоріше важливо	40	20.6
Не дуже важливо	4	2.1
Зовсім не важливо	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 15.

Права та обов'язки захисника

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	99	51.6
Скоріше важливо	74	38.5
Не дуже важливо	17	8.9
Зовсім не важливо	2	1.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 16.

Сторона обвинувачення та сторона захисту мають користуватися гарантованою 'рівністю сторін' у кримінальних провадженнях.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	190	97.4
Скоріше згоден	3	1.5
Скоріше не згоден	1	0.5
Повністю не згоден	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	195	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	0	
РАЗОМ	195	

Таблиця 17.

Чи траплялися у Вашій практиці випадки, коли Ви були не в змозі отримати рівний і справедливий доступ до матеріалів провадження через перепони з боку прокурора або слідчого?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	41	21.4
Часто	47	24.5
Іноді	59	30.7
Рідко	26	13.5
Ніколи	19	9.9
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 18.

Чи доводилось Вам стикатися з ситуацією, коли прокурор або слідчий позбавляли Вас часу, необхідного для ознайомлення з матеріалами провадження?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	22	11.4
Часто	36	18.7
Іноді	59	30.6
Рідко	39	20.2
Ніколи	37	19.2
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 19.

Прокуратура повинна бути позбавлена функції так званого 'загального нагляду', а прокурори повинні зосередитися виключно на здійсненні кримінального переслідування.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	89	45.9
Скоріше згоден	72	37.1
Скоріше не згоден	25	12.9
Повністю не згоден	8	4.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 20.

Відповідні заходи реагування повинні вживатися органами прокуратури у випадках участі прокурора у судових засіданнях без форменого одягу.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	59	30.9
Скоріше згоден	67	35.1
Скоріше не згоден	49	25.7
Повністю не згоден	16	8.4
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 21.

Під час судових засідань прокурорам слід заборонити користуватися мобільними або іншими подібними пристроями.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	98	50.8
Скоріше згоден	40	20.7
Скоріше не згоден	44	22.8
Повністю не згоден	11	5.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 22.

Прокурори не повинні зазнавати професійних утисків або мати наслідком застосування дисциплінарного заходу (зокрема у вигляді звільнення) у випадку винесення судом виправдовувального вироку.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	145	74.4
Скоріше згоден	34	17.4
Скоріше не згоден	8	4.1
Повністю не згоден	8	4.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	195	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	0	
РАЗОМ	195	

Вкажіть, будь ласка, чи вважаєте Ви, що прокурори мають достатньо знань по наступним питанням, або потребують підвищення кваліфікації з даних питань?

Таблиця 23.

Рівність сторін обвинувачення та захисту

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Мають достатньо знань	19	9.8
Потребують навчання	165	85.5
Важко сказати	9	4.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 24.

Застосування принципу законності по відношенню до обвинувачених у кримінальних справах

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Мають достатньо знань	23	11.9
Потребують навчання	155	79.9
Важко сказати	16	8.2
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 25.

Залучення захисника прокурором для здійснення захисту за призначенням

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Мають достатньо знань	66	34.2
Потребують навчання	92	47.7
Важко сказати	35	18.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 26.

Деякі питання застосування Кримінально-процесуального кодексу

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Мають достатньо знань	11	5.7
Потребують навчання	134	69.8
Важко сказати	47	24.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 27.

Застосування КПК із врахуванням Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Мають достатньо знань	5	2.6
Потребують навчання	180	93.3
Важко сказати	8	4.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 28.

Правила доказування

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Мають достатньо знань	15	7.7
Потребують навчання	157	80.9
Важко сказати	22	11.3
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 29.

Прокурорська етика

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Мають достатньо знань	17	8.8
Потребують навчання	144	74.2
Важко сказати	33	17.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	194	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	1	
РАЗОМ	195	

Таблиця 30.

Чи вважаєте Ви, що в новому Кримінально-процесуальному кодексі достатньо зроблено в напрямку створення змагального процесу, рівності сторін обвинувачення та захисту та забезпечення права на справедливий судовий розгляд?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Безумовно так	8	4.2
Скоріше так	69	36.1
Скоріше ні	81	42.4
Безумовно ні	33	17.3
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 31.

Чи достатньо часу надається стороні захисту для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Цілком достатньо	17	8.9
Досить достатньо	89	46.4
Дещо недостатньо	75	39.1
Цілком недостатньо	11	5.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 32.

Права сторони захисту у процесі збирання доказів необхідно розширити.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	146	75.6
Скоріше згоден	42	21.8
Скоріше не згоден	2	1.0
Повністю не згоден	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 33.

Чи були у Вашій практиці випадки повідомлення про підозру Вашому підзахисному безпосередньо перед надсиланням обвинувального акту до суду?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	47	24.9
Часто	39	20.6
Іноді	41	21.7
Рідко	18	9.5
Ніколи	44	23.3
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	189	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	6	
РАЗОМ	195	

Таблиця 34.

Фаховий рівень слідчих суддів необхідно підвищити.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	122	63.9
Скоріше згоден	62	32.5
Скоріше не згоден	7	3.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 35.

У залі суду обвинуваченого (підсудного) не слід тримати у металевих та скляних загородженнях ('клітках'), за винятком випадків, зумовлених обґрунтованими розумними вимогами громадської безпеки чи належного здійснення правосуддя.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	115	59.6
Скоріше згоден	58	30.1
Скоріше не згоден	15	7.8
Повністю не згоден	5	2.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 36.

Як часто докази визнаються недопустимими за клопотанням сторони обвинувачення?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	13	7.0
Часто	36	19.3
Іноді	45	24.1
Рідко	53	28.3
Ніколи	40	21.4
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	187	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	8	
РАЗОМ	195	

Таблиця 37.

Як часто докази визнаються недопустимими за клопотанням сторони захисту?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	5	2.6
Часто	12	6.3
Іноді	63	33.0
Рідко	93	48.7
Ніколи	18	9.4
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 38.

Які неформальні практики у кримінальному процесі та перешкоди по здійсненню захисту Ви вважаєте найбільш проблемними?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Є відповідь	121	100.0
Важко сказати / Відсутня відповідь	74	
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	195	

Таблиця 39.

Необхідно здійснити більш істотні заходи для захисту адвокатів від неправомірного втручання в їх роботу.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	145	75.9
Скоріше згоден	42	22.0
Скоріше не згоден	2	1.0
Повністю не згоден	2	1.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 40.

На практиці право захисника мати конфіденційне побачення з підзахисним обмежується тривалістю побачень з обвинуваченим у СІЗО та ускладнюється порядком допуску адвоката до СІЗО.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	72	38.1
Скоріше згоден	66	34.9
Скоріше не згоден	43	22.8
Повністю не згоден	8	4.2
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	189	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	6	
РАЗОМ	195	

Таблиця 41.

Адвокатам потрібно докладати більше зусиль для унеможливлення доступу сторонніх осіб до адвокатської таємниці або її розголошення, особливо по відношенню до інформації, що зберігається на електронних носіях.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	81	43.1
Скоріше згоден	82	43.6
Скоріше не згоден	22	11.7
Повністю не згоден	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	188	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	7	
РАЗОМ	195	

Таблиця 42.

Адвокати повинні мати такий самий доступ до інформації про кримінальні провадження (база даних Єдиного реєстру досудових розслідувань), як прокурори і слідчі.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	163	84.9
Скоріше згоден	26	13.5
Скоріше не згоден	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 43.

Під час здійснення адвокатської діяльності адвокат наділений спеціальними професійними правами, які визнаються на всій території України.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	86	46.2
Скоріше згоден	54	29.0
Скоріше не згоден	43	23.1
Повністю не згоден	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	186	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	9	
РАЗОМ	195	

Таблиця 44.

Не повинно існувати обмежень щодо кількості захисників, які можуть залучатися одним обвинуваченим у кримінальному провадженні.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	68	36.4
Скоріше згоден	60	32.1
Скоріше не згоден	50	26.7
Повністю не згоден	9	4.8
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	187	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	8	
РАЗОМ	195	

Таблиця 45.

У кожному випадку здійснення судового розгляду відбувається відкритим для громадськості, винятки можуть мати місце лише у визначених законом випадках та повинні бути вмотивовані в ухвалі суду.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	124	64.2
Скоріше згоден	61	31.6
Скоріше не згоден	6	3.1
Повністю не згоден	2	1.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 46.

Порядок участі засобів масової інформації у відкритому судовому засіданні має бути прозорим.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	130	67.7
Скоріше згоден	56	29.2
Скоріше не згоден	5	2.6
Повністю не згоден	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 47.

Судді, працівники суду і співробітники спеціального підрозділу судової міліції повинні проходити спеціальну підготовку щодо того, як зробити доступ громадськості до судових засідань більш доступним.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	98	51.0
Скоріше згоден	74	38.5
Скоріше не згоден	18	9.4
Повністю не згоден	2	1.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 48.

У судах повинні працювати спеціально призначені і підготовлені працівники, відповідальні за інформаційно-роз'яснювальну роботу з громадськістю та поширення важливої інформації про роботу судів і судові справи серед усіх зацікавлених сторін

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	103	53.4
Скоріше згоден	69	35.8
Скоріше не згоден	20	10.4
Повністю не згоден	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 49.

Наявність в судах залів судових засідань достатньої місткості для можливої участі громадськості, а також наявність відповідних заходів щодо забезпечення зручності відвідувачів.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	105	54.7
Скоріше важливо	65	33.9
Не дуже важливо	18	9.4
Зовсім не важливо	4	2.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 50.

Наявність доступності відеозапису судового процесу за відповідним запитом

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	118	61.5
Скоріше важливо	64	33.3
Не дуже важливо	7	3.6
Зовсім не важливо	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 51.

Розміщення повної та вичерпної інформації про час і місце слухань здійснюється електронними засобами завчасно.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	137	71.4
Скоріше важливо	48	25.0
Не дуже важливо	6	3.1
Зовсім не важливо	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 52.

Наявність суворих заходів із забезпечення суддями поваги і дотримання визначеного розкладу справ, призначених до розгляду.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	157	81.3
Скоріше важливо	33	17.1
Не дуже важливо	2	1.0
Зовсім не важливо	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 53.

Наявність повного доступу до судових розглядів у кримінальних справах для організацій громадянського суспільства для виконання ними нагляду, моніторингу та здійснення звітності про результати.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	89	46.6
Скоріше важливо	72	37.7
Не дуже важливо	28	14.7
Зовсім не важливо	2	1.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 54.

Розклад судових засідань розміщується перед пунктом пропуску до приміщення суду з метою сприяти легкому доступу громадськості до інформації.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	100	51.8
Скоріше важливо	66	34.2
Не дуже важливо	24	12.4
Зовсім не важливо	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 55.

Наявність інформації щодо професійного досвіду суддів суду є доступною на сайтах та у приміщеннях відповідного суду

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	72	44.7
Скоріше важливо	52	32.3
Не дуже важливо	29	18.0
Зовсім не важливо	8	5.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	161	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	34	
РАЗОМ	195	

Таблиця 56.

Наявність спеціального приміщення та доступність інформації для журналістів, що спеціалізуються на висвітленні кримінальних справ

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже важливо	58	30.5
Скоріше важливо	71	37.4
Не дуже важливо	51	26.8
Зовсім не важливо	10	5.3
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	190	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	5	
РАЗОМ	195	

Таблиця 57.

Адвокати повинні підвищити рівень професіоналізму та підготовки під час участі у справі в суді.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	134	70.5
Скоріше згоден	52	27.4
Скоріше не згоден	1	0.5
Повністю не згоден	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	190	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	5	
РАЗОМ	195	

Таблиця 58.

Правила адвокатської етики мають бути зміцнені і розвинуті шляхом здійснення консультаційного процесу і трансформовані у 'практичне керівництво з поведінки адвокатів' з урахуванням великої кількості практичних випадків застосування норм цих

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	81	43.3
Скоріше згоден	92	49.2
Скоріше не згоден	11	5.9
Повністю не згоден	3	1.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	187	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	8	
РАЗОМ	195	

Таблиця 59.

Під час судових засідань адвокатам слід заборонити користуватися мобільними або іншими подібними пристроями.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	52	27.4
Скоріше згоден	49	25.8
Скоріше не згоден	51	26.8
Повністю не згоден	38	20.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	190	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	5	
РАЗОМ	195	

Таблиця 60.

Адвокати і прокурори повинні проходити спільні навчальні програми, за умови, що тематика цих програм буде можливою для застосування у цьому форматі навчання.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	126	66.3
Скоріше згоден	54	28.4
Скоріше не згоден	8	4.2
Повністю не згоден	2	1.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	190	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	5	
РАЗОМ	195	

Таблиця 61.

Адвокати і судді повинні проходити спільні навчальні програми, за умови, що тематика цих програм буде можливою для застосування у цьому форматі навчання.

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Повністю згоден	141	73.8
Скоріше згоден	43	22.5
Скоріше не згоден	6	3.1
Повністю не згоден	1	0.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 62.

Чи трапляються випадки, коли адвокати вдаються до тактичних прийомів по застосуванню норм права з метою подолання браку рівності сторін та з метою усунення наявних перешкод для здійснення захисту своїх підзахисних?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Дуже часто	38	20.5
Часто	72	38.9
Іноді	66	35.7
Рідко	5	2.7
Ніколи	4	2.2
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	185	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	10	
РАЗОМ	195	

Таблиця 63.

Рівність сторін обвинувачення та захисту

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Відмінні	36	19.6
Добрі	111	60.3
Задовільні	32	17.4
Низькі	5	2.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	184	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	11	
РАЗОМ	195	

Таблиця 64.

Особливості здійснення захисту адвокатами безоплатної вторинної правової допомоги

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Відмінні	37	20.7
Добрі	96	53.6
Задовільні	39	21.8
Низькі	7	3.9
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	179	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	16	
РАЗОМ	195	

Таблиця 65.

Кримінально-процесуальний кодекс України

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Відмінні	24	13.0
Добрі	110	59.8
Задовільні	45	24.5
Низькі	5	2.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	184	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	11	
РАЗОМ	195	

Таблиця 66.

Застосування КПК із врахуванням Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Відмінні	17	9.3
Добрі	57	31.1
Задовільні	80	43.7
Низькі	29	15.8
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	183	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	12	
РАЗОМ	195	

Таблиця 67.

Правила доказування

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Відмінні	34	18.2
Добрі	97	51.9
Задовільні	48	25.7
Низькі	8	4.3
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	187	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	8	
РАЗОМ	195	

Таблиця 68.

Правила адвокатської етики

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Відмінні	31	16.7
Добрі	82	44.1
Задовільні	58	31.2
Низькі	15	8.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	186	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	9	
РАЗОМ	195	

Таблиця 68.

Правила адвокатської етики

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Відмінні	31	16.7
Добрі	82	44.1
Задовільні	58	31.2
Низькі	15	8.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	186	100.0
Важко сказати / Немає відповіді	9	
РАЗОМ	195	

Таблиця 69.

В якій області Ви працюєте:

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
м. Київ	22	11.6
Київська	5	2.6
Вінницька	2	1.1
Волинська	2	1.1
Дніпропетровська	18	9.5
Донецька	4	2.1
Житомирська	4	2.1
Закарпатська	3	1.6
Запорізька	3	1.6
Івано-Франківська	4	2.1
Кіровоградська	9	4.8
Луганська	1	0.5
Львівська	4	2.1
Миколаївська	3	1.6
Одеська	9	4.8
Полтавська	1	0.5
Рівненська	39	20.6
Сумська	11	5.8
Тернопільська	1	0.5
Харківська	2	1.1
Херсонська	10	5.3
Хмельницька	20	10.6
Черкаська	3	1.6
Чернівецька	3	1.6
Чернігівська	6	3.2
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	189	100.0
Немає відповіді	6	
РАЗОМ	195	

Таблиця 70.

Який розмір населеного пункту, де Ви працюєте:

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Село	1	0.5
Селище міського типу	5	2.6
Маленьке місто (до 20 тисяч мешканців)	3	1.6
Середнє місто (20–49 тис.)	24	12.6
Місто з населенням 50–99 тис.	11	5.8
Велике місто (100–499 тис.)	90	47.1
Дуже велике місто (більше 500 тис.)	57	29.8
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	191	100.0
Немає відповіді	4	
РАЗОМ	195	

Таблиця 71.

Ваша стать:

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Чоловік	116	60.4
Жінка	76	39.6
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	

Таблиця 72.

Скільки років Вам років?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
25–29 років	33	17.4
30–34 роки	49	25.8
35–39 років	41	21.6
40–44 роки	24	12.6
45–49 років	20	10.5
50–54 роки	14	7.4
55 років і старше	9	4.7
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	190	100.0
Немає відповіді	5	
РАЗОМ	195	

Таблиця 73.

Яку освіту Ви отримали?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Спеціаліст	137	72.5
Магістр	52	27.5
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	189	100.0
Немає відповіді	6	
РАЗОМ	195	

Таблиця 74.

Скільки років Ви займаєтесь адвокатською діяльністю?

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
1-4 роки	94	48.7
5-9 років	59	30.6
10-14 років	18	9.3
15-19 років	11	5.7
20-24 років	6	3.1
25-29 років	3	1.6
30 років і більше	2	1.0
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	193	100.0
Немає відповіді	2	
РАЗОМ	195	

Таблиця 76.

Ви працюєте:

	Кількість відповідей	Відсоток до тих, хто відповів
Виключно приватним адвокатом	78	40.6
І приватним адвокатом, і адвокатом безоплатної вторинної допомоги	60	31.3
Виключно адвокатом безоплатної вторинної допомоги	54	28.1
РАЗОМ ВІДПОВІЛИ	192	100.0
Немає відповіді	3	
РАЗОМ	195	